

Több szemet a hazának!

A kongresszusi verseny élenjárói

A RÉGI KOMLÓ...

Temény János elvtárs a Komlói Szénbányászati Tröszt IV-es Üzemének egyik legjobb dolgozója.

Bruznozki Sándor a III. üzem vájárja április 15-ig tervét 125 százalékra teljesítette.

Németh Ferenc elvtárs a kongresszusi munkaverseny terén kiváló szervezőmunkát végez.

A mázai bányáüzem második negyedévi feladatai

Mázai bányáüzem első negyedévi tervét 107,7 százalékkal teljesítette és terven felül 1092,8 tonna széntet adta: népgazdaságunknak, az eredményt a dolgozók lelkes munkája tette lehetővé, akik a kongresszusi verseny lendületével szebb, szebb eredményekkel köszöntöthazánk felszabadulásának 9-ik évfordulóját.

Különösen kitűnt a jó munkában István I. 114 százalékkal, Sipos Án IV. 123 százalékkal és Kakas János 123 százalékkal. De nemcsak a fizikai dolgozók, hanem a műszakiak is munkájával járultak hozzá a terv teljesítéséhez.

Legelőször Lajos főaknász elvtárs odafigyeléssel és a fizikaiakkal együttműködéssel az üzem tervteljesítéséért. Kitűntek még munkájukkal Verese Mihály harmadvezető, és Feil János segédaknász. A pártszervezet és az üzemi bizottság jó munkáját bizonyítja, hogy munkájukat megjavított. Eredményként kell elkönyvelni, hogy a bányáüzemnek önálló gazdasági üzeméggé való átszervezése zökkenőmentesen ment végbe.

Az eredmények mellett van egy feladat is, melynek kiküszöbölése a negyedévi feladatai közé tartozik.

A II. negyedévben kereknek hét százalékkal kell többet termelni, mint amennyit az első negyedévi terv előírt.

Az üzem sajátos geológiai adottságai (lencsés település) megkövetelik, hogy a bányaművelést szélesebb területen folytassuk, mert az adott települési viszonyok mellett a jelenlegi helyre korlátozott területen a termelés lüktető, hullámzó. Tartalék munkahelyek nincsenek el, ha valamelyik fejtésben a szénttelep elmarad, a produktív létszám részére nem marad más hátra, mint meddő munka árán új lencsét felkutatni. Ez okozta azt is, hogy a II. negyedév első dekádjában tervünket a mai napig csak 94 százalékkal teljesítettük.

A legelső feladat tehát a feltárások meggyorsítása és új keresztvágatok kihajtása. A feltárási munka azonban azért is lényeges, mert a légszint el van maradva a szállító szinthez képest, amiért a munkahelyek szellőztetése nem megfelelő, sokszor kell egy-egy munkahelyet a felgyülemlett szűrt levegő miatt szüneteltetni.

A bányáüzem másik központi feladata a szűrt levegő ellátás meggyorsítása. Ennek érdekében május 1-

re egy új kompresszort helyezünk üzembe. Ugyanakkor fővágataink, szűrt levegő vezetékeink nagyobb átmérőjű vezetékekre cseréljük ki.

Megállapítottuk, hogy üzemünkben több olyan szénttelep van, amelyek szene kocsizható és ezért a II. negyedévben a mázai bányáüzem is terven felül több száz tonna gázszénrel járul hozzá hazánk gázszén szükségletének fedezéséhez.

Helyesen megszervezték és irányították a munkát a normacsoporthoz a II. negyedévben meg kell javítsa a munkaadóknál és a normáknál eddig fennálló hiányosságokat, mert ezek a hibák még a közelmúltban is a munkaverseny kifejlődésének igen nagy fékjét képezték.

Az üzem fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozói töretlen lendülettel küzdenek a fenti feladatok megvalósításáért, mert hozzá akarnak járulni ahhoz, hogy a kongresszusi versenyzást a Komlói Szénbányászati Tröszt nyerje el és a Komlói Szénbányászati Tröszt vándorzászlója mielőbb a mázai bányáüzemhez kerüljön.

Rudolf Mihály
üzemvezető főmérnök.

Elsárgult, fakótintájú, dohoszagú írás fekszik előttünk. Betű legalább is akkorák, mint egy jól megtermett babszem, sorok között helyel-közzel akkora kacskaringók, olyan cikornyák, mint egy cincérbajusz. Látásra olyan, mintha legalább is Mária Terézia korából származna, azonban az alján lévő dátum elárulja, hogy egész fiatal „csak” 90 esztendő, pontosan „február hó 19-én 1864-ben” kelt.

Az írás érdekességét nemcsak az adja meg, hogy belőle következtetni tudunk az akkori tanítói fizetésre, hanem az, hogy Allinger István oskolamester lezárt mesteri ma is itt élnek a szomszédos Mecejkánosiban és Allinger Péter, a mester unokája az egyik komlói üzem dolgozója.

Nézünk szép sorjában a járandóságokat, úgy ahogyan azt maga Allinger István leírta. Ott, ahol szükségességét látjuk, a magunk megfigyeléseivel kiegészítjük az okmány szövegét.

„Minden pártól egy és fél nyolcadcs búza, minden pártól 9 krajcár lélekpenz.” Hogy

mindjárt az elején ne sokat kelljen rágódni, azért eláruljuk, hogy egy nyolcadcs búza kb. 12 liternek felel meg. Az érthetőség kedvéért azt is el kell mondanunk, hogy a tanító nem fixfizetést kapott, hanem „pár”, azaz család gabonát és készpénzt adott a tanítónak.

A hétköznapi iskolapénz 8 forint, vasárnapi iskolapénz 20 forint. Az idősebbek még bizonyára emlékeznek azokra az időkre, amikor az elemi iskolából kimaradt gyermek az „ünneplő iskolába” került és vasár- és ünnepnapokon a délelőtti órákban, rendszerint a mise előtt, némi oktatásban részesült.

„Továbbá minden pártól 5 icce bor.” Az italkedvelők felvilágosítása céljából megmondjuk, hogy egy icce körülbelül 7 deciliter.

„Három hold föld és az pórok azt háromszor megszántják és a tanítói magból be lesz vetve és megboronyálva és minden learatva és hazahordva. És a tavaszi földet először megszántják zabnak... Egy hold rét, melyet a község lekasál, összegyűjt és hazahord.” Ezekből arra következtethetünk, hogy a tanítói javadalomhoz három hold szántó és egy hold rét haszonélvezete is hozzátartozott, melynek megművelését a község lakói végezték, de a vetőmagot a tanító sajátjából adta. A

háromszori szántás, a boronálás gondos talajművelést biztosított a javadalmi földeknek.

Most jön a szerződés java, amely ma már derűtséget vált ki belőlünk, de az akkori időkben természetes volt. „Es a Tanító harangoz, még itt lesz, Allinger István bevadolta magára. Elismerem tulajdon nevem aláírásával. Kelt Komló, Február hó 19-én, 1864.” Ezeket szöveg szerint, az okmány eredeti helyesírásával, betűszerint idéztük.

Eddig volna az írás... A helyzet teljes megítélése érdekében még a következőket tartjuk szükségesnek elmondani. 1869-ben, tehát öt évvel később az első magyarországi népszámlálás Komló faluban 421 lelket mutatott ki. Ebből a „párok” számára következtetni tudunk. Nem sokat tévedhetünk, ha a párok (azaz fizető családok) számát kerekben 50-re tesszük. Nem kell hosszadalmasan számolgatnunk, egész könnyen rájövhetünk arra, hogy ez előtt 90 esztendővel a komlói oskolamester nem tartozhatott a módosabb emberek közé... A zóta sokat fordult a világot kerekre. Örökre eltűnt a nyolcadcsok, az iccék világa, eltűntek a javadalmi földek és a tarjtó az állam megbecsült dolgozója lett.

Kutyányszky József a komlói múzeum vezetője.

A nagymányoki bányáüzem kultúréletének néhány problémája

A nagymányoki bányáüzemnél hosszú évekig nem volt egy olyan kultúrcsoport, mely állandó műsorszámokkal, háromfelvonásos színművekkel szórakoztatta volna a bányász dolgozókat. A közelmúltban megalakított üzem kultúrcsoport létrehozása igen sok nehézségbe és akadályba ütközött. Nagy erőfeszítések során sikerült összehozni egy olyan csoportot, mely első szereplésével nagy sikerrel adta elő Szegély „Liliumfi” című három felvonásos vígjátékát. Az előadás óta már közel négy hónap telt el. Azóta még nem állt módjukban hogy újabb műsorszámokkal készüljenek. Ennek legfőbb oka abban látjuk, hogy sem erkölcsi, sem anyagi támogatást nem kapunk az üzemtől, ami természetesen hátráltatja előmenetelünket. Nincs alapunk, melyből kiindulhatnánk. Enélkül vízszintes lehetetlen a kezdés.

Üzemi hangosíróknak is már kb. fél éve „hangtalan”. Ennek szere-

lési munkálataival kapcsolatban legelőször halmazzával láttak el bennünket, azonban gyakorlati eredményeink sem. Kezdetben akadály volt a szükséges kábel hiánya. Majd annak beszerzése után újabb akadályok születtek, amit még teljes egészében felkutatni nem tudtunk.

A vezetőség úgy gondolja, hogy helyesebb lenne ha az üzemvezetőség részben támogatná a kultúrgárdát, annak munkáját mely nem csak papíron „az üzemi kollektív szerződésben”, hanem a valóságban is megnyilvánuljon. Hisz a kultúr munka állandó fejlesztése, dolgozóink kellemes szórakoztatása nagymértékben elősegíti a termelőmunkában előírt feladataink maradéktalan teljesítését, a szénttermelés fokozását.

Marton Szilvia kult. oth. ig.

Kárpáti Károly kult. nev. fel.

KOMLÓI HÍREK

Új utakat építenek 1954-ben

A Pécs-Komló közötti forgalom meggyorsítása érdekében egy hat méter széles, aszfaltburkolattal ellátott, korszerű utat építenek. Az út ötkilométeres szakasza — Pécsről Mánfaig — már tavaly elkészült. Az idén — 1954-ben — Mánfától Komlóig építik meg az új útszakaszt. Az új utat más nyomra helyezik, amivel a nagyobb emelkedőket teljesen megszüntetik. Az út emelkedése a kiadott tervek szerint maximálisan csak 6 százalékos lehet.

A Komlóról Szászvárra vezető úton megkezdtek a Gesztenyészig terjedő háromkilométeres útszakasz építését. Ezen az útszakaszon két felüljáró épül, ami a kőbányai iparvasutat keresztezi. A felüljárók megépítésével fogják biztosítani zavar- és balesetmentesen az egyre fokozódó forgalmat. A kormányprogramnak megfelelően Komló város úthálózata tovább fog javulni.

Szakosított vājáriskola indul május 15-én

A Munkaerőtartalékok Hivatala május 15-én Komlón egyéves szakosított vājáriskolát indít. Felvételt csak azok a 17-18 éves fiúk jelentkezhetnek — az MTH 501 számú ipari tanulmánytervénél, Komló Könyös, Ságvári Endre u. 1 — akik az általános iskolának legalább öt osztályát elvégezték.

Az iskolára jelentkező tanulók teljes állami ellátásban részesülnek. Ruházkodásról és az élelmiszerrel az állami gondoskodás. Az ingyenes állami ellátáson kívül — a tanulók tanulmányi eredményeiktől függően — havonta 100-tól 240 forintig terjedő ösztöndíj juttatásban részesülnek. Az intézettől távoillakó tanulókat korszerű otthonban fogják elhelyezni.

Az új szakosított iskolán az egyéves idő alatt tökéletes szakmai képzésben részesülnek a tanulók. Képzett tanárok és nevelők segítségével a jelentkező fiatalokat vājáriskolára nevelik.

Élet az I. üzem legényszál'ásán

Az I. üzem szállása a Kőkőnyösi domboldalon épült. Már mesziről kiemelkedik csinos külsejével. Ahogy belépünk a főbejáraton a folyosón mindenütt tisztaság fogad. Bekopogtatunk az alagsor 3. számú szobájába. Bent meglepő otthoniasság fogad bennünket. A falakon szép keretekbe helyezett képek lógnak és egy-egy dekoratív jelszó is hirdeti, hogy lakói szeretik a csinos és kényelmes lakásokat. Az asztalon sakk-tábla hever. A tábla figurái még az asztalon állnak. Azt a képet nyújtja, hogy nemrég valaki használta. A szobában csend van az éjszakai műszakon lévő bányászok pihennek, tehát nincs kitől megkérdezni, hogy a szórakozási lehetőségeket hogyan biztosítják.

Bekopogtatunk az alagsor 4. számú szobájába. Itt már mozgalmasság fogad bennünket. A szoba fiataljai éppen azon vitáznak, hogy mivel töltésük idejüket. Röplabdázni menjenek-e, vagy a társalgóba sakkozni. Egy kis beszélgetés után kitűnt, hogy a szálláson biztosítva van a szórakozási és tanulási lehetőség egyaránt. Van szép könyvtár és egy szépen berendezett kultúrszobájuk, amit társalgónak neveztek el.

A sportolási lehetőség is biztosítva van az örökké foglalt asztalitenisz és a 3. számú szállás előtti röplabdapályával.

Ezután még több szobába látogattunk el. Mindenütt az a kép fogadott, hogy a szállás valóban az ottlakók második otthona. Szívesen tartózkodnak itt, mert a szabadidőt igen hasznosan tudják eltölteni.

Dicséretre méltó az I. üzem gondnokságának munkája. A szép és otthonias berendezéssel a szórakozási lehetőségek biztosításával meggyorsították a bányász fiatalok második otthonát. Az eredmények mellett azonban hibát is találtunk. A szállás lakói csak igen ritkán jutnak a könyvtár könyveihez. Nem azért, mert nincs, hanem azért, mert a könyvtárral sok probléma van. Bár jól végezi a munkáját, könyvet azonban mégsem tud mindenkinek adni. Ugyanis a szálláson lakók több műszakon dolgozó fiatalok. Érthető tehát, ha a könyvtáros műszakon van az otthonban tartózkodók nem juthatnak könyvhöz. Jó volna másképp megoldani a könyvtáros problémát, hisz ezzel még otthonosabbá tehetik az I. üzem dolgozóinak szállását.

Rendellenesség a komlói piacon

Kedves elvtársak! Szeretném így nyílt levélben felhívni a tanács, egészségügyi osztályának figyelmét a komlói piacon általam tapasztalt egészségre is káros hiányosságra. Azért nyílt levélben, mert ezt tudtul szeretném adni az azon dolgozó társaimnak is, akik piaci napokon — különösen fizetések után — gyanútlanul vásárolják és fogyasztják az általam is ismeretlen pécsi árustól — a virslit vagy éppen a faszirozottat.

Mit is csinál ez az ember? Azt, hogy az általa előadott virslit, vagy kolbászféleséget, egy-egy alkalmi cigánygyerekek hozatott vizben főzi. A víz természetesen nem tisztá ivóvíz, hanem a piac mögött folydogáló csatornából van.

Erre szerettem volna felhívni minden komlói dolgozó figyelmét. A tanács figyelmét pedig arra, hogy sűrűbben ellenőrizze egészségügyileg a piaci árusokat. Az említett pécsi árust pedig tiltsa ki Komlórol.

Németh Károly

Mit jelent a fa-takarékosság a komlói bányáüzemekben

on-útfélen, hogy jár az ember, átok hívják fel a figyelmünket, takarékoskodjunk. A saját kiterjedtemen látom a legjobban jelent a takarékoskodás. Hozzájárulok be a bányáüzemek fa felhasználásának igénylési és én látom, hogy mit használnak fel egy p alatt a bányáüzemek. A múlt leültem számvetést csinálni, mitörténne akkor, ha csupán százalékkal kevesebb bányafagot használnának fel az üzemek eddig.

gyük például a kétfajta bányafenyőfából közel 800.000 Ft-ot használódik el és a lombos afából pedig szintén meghalad-200.000 Ft-ot.

lasi érték ez, havonta 1.000.000 Ft. Ha ennek csak az egy százalékvesszük megtakarítás szemléből ez is 10.000 forintot jelent még hátra van a deszka mennyiség. Több mint 400.000 Ft. érdeszka fogy el egy hónapban a öt bányáüzemben, itt is az egy lékos megtakarítás 4000 forintot t.

100 forint. Mi mindent lehet elvadásolni. Vegyük talán a 80 fős inget, 175 darab inget lehet abból az összegből venni. De néz a háztartást, a TÚZEP-nél 1 a fa 40 forintba kerül. 350 máfát jelent ez az összeg. Egy pár lősgégű férfi cipő 300 forint. Az százalékos fagmegtakarításból 46 cipő vásárolható. Vagy vegyünk 2000 forintos konyhabűtört. A akáritott összegből hét család háját lehetne új bútorral szebbenni.

csak egy-két példa volt és ezek a példák csupán az egy lékos faanyag megtakarítás köztében válhatnak valóra. S nem dolog ez az egy százalékkal. És milyen komoly jelentősége a szocialista bányavárosunkban az egy százaléknak.

Góla István,

Eljen május elseje, a proletárnemzetkőziség harcos ünnepe, a békéért küzdő népek hatalmas seregszemléje!

A Komlói Szénbányászati Tröszt április 24-i törlesztése: 1534.5 tonna szén terven felül

Négy nap választ el bennünket május 1-től a proletárnemzetkőziség harcos ünnepétől. Mi magyar dolgozók a felszabadulástól kezdve tízedszer ünnepeljük e napot. Eppen ezért van nagy jelentősége számunkra, komlói dolgozók számára annak az eseménynek, hogy a komlói bányászok mintegy húsz napos kiesés után ismét teljesítik tervüket.

Még az elmúlt héten, kedden rendkívüli termelési értekezleten hoztak határozatot Komló bányászai arra, hogy április hátralevő napjaiban minden elkövetnek annak érdekében, hogy behozzák május 1-ig az áprilisi 3370 tonna tartozást. Ennek következtében indult meg a lelkes szervezés. Párt- és szakszervezet vezetői, legjobb kommunisták, műszaki vezetők indultak harcba azért, hogy a komlói bányászok méltóan ünnepeljenek május 1-ét.

Lelkes szervező munka mellett indult meg tehát a munka. Április 21-én 100 százalékos volt a teljesítmény. Csütörtökön ismét visszaesett. Pénteken, húsznapal az áprilisi 3-ai kimagasló teljesítmény után ismét túlteljesítették a tervet Komló bányászai. 104.5 százalékos értékkel.

Szombaton még lelkesebben ment a munka. A jelszó ez volt: „Törleszteni az adósságot! Terv teljesítéssel készülni május 1-re!” A kommunista példamutatás. A jó műszaki szervezés szinte óramű pontossággal végzett melegsákváltás, győzelemre vitte a bányászok harcát. Ismét bebizonyosodott, hogy a komlói kommunisták, bányászok, műszaki vezetők tudnak jól dolgozni. Minden harmad, minden egyes bányász eleget tett ezen a napon kötelezettségének.

Ez mutatkozott meg a tervtúlteljesítésben. Abban, hogy április 24-én a komlói tröszt dolgozói 1534.5 tonna szénen törlesztették adósságukból. Az élen ismét — mint április 3-án, — a Béta-akna áll. 159.4 százalékos teljesítménye hirdeti április 24-én, hogy ma ők Komló legjobb szelőlő üzeme.

Ezek az eredmények azt bizonyítják, hogy meg van a mód Komlón a terv teljesítésére. Ehhez megvannak a munkahelyek, de megvannak a komlói bányászok, példamutató kommunista bányászok, akik képesek minden tudásukat alkalmazva teljesíteni, sőt naponként túl is teljesíteni a tervet. Mindehhez csupán szükséges, hogy a most elért kimagasló eredmények ne bízzanak el egyetlen vezetőt, egyetlen egy bányászt sem. Küzdjön és harcoljon azért minden egyes párttitkár a bányáknál, hogy ne legyen soha, egyetlen nap sem tartozása üzemeknek. Ne nézzék a kommunisták egyetlen nap sem karbatett kézzel esetleges hiányosságokat. Gondoljonok arra: Mit vállaltak! Mit

lis 3-ai kimagasló teljesítmény után ismét túlteljesítették a tervet Komló bányászai. 104.5 százalékos értékkel.

Szombaton még lelkesebben ment a munka. A jelszó ez volt: „Törleszteni az adósságot! Terv teljesítéssel készülni május 1-re!” A kommunista példamutatás. A jó műszaki szervezés szinte óramű pontossággal végzett melegsákváltás, győzelemre vitte a bányászok harcát. Ismét bebizonyosodott, hogy a komlói kommunisták, bányászok, műszaki vezetők tudnak jól dolgozni. Minden harmad, minden egyes bányász eleget tett ezen a napon kötelezettségének.

Ez mutatkozott meg a tervtúlteljesítésben. Abban, hogy április 24-én a komlói tröszt dolgozói 1534.5 tonna szénen törlesztették adósságukból. Az élen ismét — mint április 3-án, — a Béta-akna áll. 159.4 százalékos teljesítménye hirdeti április 24-én, hogy ma ők Komló legjobb szelőlő üzeme.

Ezek az eredmények azt bizonyítják, hogy meg van a mód Komlón a terv teljesítésére. Ehhez megvannak a munkahelyek, de megvannak a komlói bányászok, példamutató kommunista bányászok, akik képesek minden tudásukat alkalmazva teljesíteni, sőt naponként túl is teljesíteni a tervet. Mindehhez csupán szükséges, hogy a most elért kimagasló eredmények ne bízzanak el egyetlen vezetőt, egyetlen egy bányászt sem. Küzdjön és harcoljon azért minden egyes párttitkár a bányáknál, hogy ne legyen soha, egyetlen nap sem tartozása üzemeknek. Ne nézzék a kommunisták egyetlen nap sem karbatett kézzel esetleges hiányosságokat. Gondoljonok arra: Mit vállaltak! Mit

igérték meg a kongresszus tiszteletére.

Fütsön minden bányászt, minden vezetőt az a tudat, hogy: **A terv törvény!** S azt nekünk komlói bányászoknak is teljesítenünk kell. Legyen minden nap olyan lelkesedés a bányára termelő helyein, mint április 3-án és 24-én volt. — Csakis akkor és csakis ilyen kimagasló eredményekkel tud majd minden egyes bányász méltóan ünnepelni május 1-én. Csakis ilyen eredményekkel érhetjük azt el, hogy soha nem alszik ki az ötágú vörös csillag a szénosztályozó tornyán. És ilyen eredmények juttatnak bennünket komlói bányászokat az élmezőny cím elnyeréséhez. Pártunk III. kongresszusának versenyzászlajához.

Versenyenben a kongresszusi zász'óért!

Kossuth-akna I. bányáüzeme április 21-től átvette az első helyet a terv teljesítésében

Mintegy húsz napos kiesés után április 22-én ismét kigyulladt az ötágú vörös csillag a szénosztályozó tornyán. És büszkén hirdette, hogy április 21-én a komlói bányászok ismét teljesítették a tervet. A hosszú kiesés után ez a nap ismét örömet szerzett minden komlói dolgozónak. Nem sokáig. Április 23-án nem volt tervteljesítés. Hogy miért? Majd nem egy napot állt ismét a Béta-aknai kötélpálya. Azonkívül öt szelőlőüzem nem teljesítette ezen a napon tervét és újabb tonnakkal növelte az áprilisi adósságát.

Április első két dekádjának terve nem teljesítése után április 21-től a Kossuth-aknai I. bányáüzem rendszeresen teljesíti, illetve túlteljesíti tervét. Az I. üzem dolgozói azóta az első helyen állnak: április 21-én 106.5, 22-én 112.8 és 23-án pedig 117 százalékosan teljesítették tervüket. Rajtuk kívül rendszeresen teljesítő a III. dekád eddigi napjain a Nagymányoki bányáüzem.

A legjobban teljesítő frontbrigádok is az I. üzemtől kerültek ki. Ezek kongresszusi versenyében a Hoffmann Pál brigád vezet 144.9, második a Baumann brigád 142.9, harmadik a Jauch brigád 140.9 százalékos átlag teljesítménnyel.

A Béta-aknai Sallós-brigád 7 százalékos alá csökkentette a szén palatartalmát

Béta-akna messze esik a többi bányáüzemtől. Zegzugos, dímbes-dombos úton halad a gépkocsi, amíg odaérünk. Az akna körül nagy a sürgés-forgás. Most számlálnak ki és le a bányászok. A leszállók között van Sallós György, a kétszeres sztahanovista és munkaérememérem bronzfokozatával kitüntetett vajúr is.

Sallós elvtárs most tölti be harmadik évét. Már régóta bányász. Komlón 1950 óta dolgozik. Ez idő alatt már két csapatot szervezett. Talpraállította, erősre nevelte csapatait, majd hozzáfogott egy új brigád szervezéséhez. Ilyen mozgalmas Sallós elvtárs élete.

Most a harmadik csapatot szervezte meg, amely jelenleg Béta-akna legjobb DISZ-brigádjává. Napról-napra

túlteljesítik tervüket. Az a cél lebeg előtűnik, hogy a párt III. kongresszusnak tiszteletére folyó versenyben a brigád tagjai sztahanovisták legyenek.

A mennyiségi termelés mellett nagy gondot fordít a Sallós csapat a minőségi munkára. A kongresszusi verseny során egy új mozgalmat indítottak el „Jó minőségű szén Szállásvárosnak.” A mozgalom célja: csökkenteni a szén palatartalmát.

A brigád eleget tesz vállalatának. Mennyiségileg 192 százalékosan teljesítik tervüket, emellett a megtűrt 11 százalékos palatartalmat 7 százalékosra csökkentették.

Követendő a Sallós-brigád példamutatása. Vajúrjainknak el kell érniük, hogy a mennyiségi termelés

mellett figyelembe vegyék a minőséget is. Ezzel biztosítják országunk iparának zavartalan termelését. Jó minőségű szénrel többet és olcsóbban lehet termelni. Ezzel tehát élet-színvonalunk fokozatos emelését szolgálják. A mozgalom elindult. Minden bányásznak legyen becsületbeli ügye, hogy ez a mozgalom sok követőre találjon. Olyan követőkre, akik nem ijednek meg a nehézségektől, hanem bátran szembeszállnak azokkal és leküzdik a hiányosságokat.

A Sallós-brigád bebizonyította, hogy a mennyiségi termelés mellett eleget lehet tenni a minőség követelményeinek, csak harcos akaratra van szükség.

A jól szervezett munka eredménye: jó minőségű, kevés hamutartalmú gázzsén

Ma, amikor több termelésről beszélünk, elsősorban kell említsük a minőségi termelést. A minőség, még pedig a jó minőségű termelést. Nálunk Komlón különösen kell erről a kérdésről beszélnünk. Kell erről beszélnünk azért, mert nem mindegy, hogy milyen minőségű szenet küldünk a gyárakba. Nem közömbös, hogy az általunk termelt gázzsén mennyi százalékos hamutartalommal rendelkezik. Az a cél, hogy Komló, minél jobb minőségű és minél kevesebb hamutartalmú szén kerüljön az üzemekbe, a gázgyárakba.

ENNEK ÉRDEKÉBEN indultak versenybe a komlói szénosztályozó dolgozói. A szívós szervezőmunka meghozta gyümölcsét. Az első negyedév végén márciusban valamennyi harmad túlteljesítette minőségi tervét. A Domján István harmad 20 százalékos hamutartalmú szén helyett 17.39 százalékosan szerezte. A Csapó Zoltán harmad 19.23; Vass Imre harmad pedig 19.53 százalékosan szerezte. Ez azt jelentette, hogy márciusban a Szénszállító Vállalat mintegy 2.2 százalékkal kevesebb hamutartalmú szenet szállított a gáz-

gyárak, illetve egyéb üzemek részére.

GLÁZER KÁROLY ELVTÁRS, a Szénszállító Vállalat igazgatója így beszél arról az eredményről:

— Vállalatunknál elért jó minőségű eredmény, a kongresszusi verseny során kialakult harcos munkalendületnek köszönhető.

Az pedig, hogy egészséges munka- verseny van jelenleg is a szénszállítóknál, annak köszönhető, hogy jó a szervező munka. Jó a pártszervezet ellenőrző és segítő munkája a gazdasági munka felé. Ezen túlmenően nem kismértékben járul hozzá ezekhez az eredményekhez az egyre javuló politikai munka. Vagy éppen az a tény, hogy Benes Róbert elvtárs, gépészmérnök vezetésével komoly fejlődést ért el minden téren az előkészítő üzem. Benes elvtárs, mint ahogyan Glázer elvtárs is mondotta, — elismerésül — a Szénszállító Vállalat egyik legjobban dolgozó üzeme-gységének vezetője.

Ilyen lelkes vezetést mellett és harcos szellemű versenyhez mellett érte el a Szénszállító Vállalat a mi-

nőség javítása terén azt, hogy az év elejétől kezdve hónapról-hónapra állandóan csökkenteni tudta a kiszérelt gázzsén hamutartalmát. Januárban még 24.3 volt a hamutartalom, februárban 22.4, márciusban 18.71, április 21-ig pedig 17.68 százalékos volt a gázzsén hamutartalma. Mindez köszönhető a Tomaskó, Bobák, Kopacz, Faragó, Farkas, Opra, Tischler, Ruzsmanné és Csirke brigádok lelkes, odaadó, jó munkájának.

A SZÉNSZÁLLÍTÓK TELJESÍTIK AZ IGÉRETET. Jóminőségű gázzsén szereznek. Munkájukhoz azonban más is kell. Az, hogy a szelőlő üzemek is betartsák a minőségi széntermelés. A tisztántermelést. Mert ott bizony még bajok vannak. Különösen vonatkozik ez most a III. üzem gázzsén termelő részlegére. Az általuk szállított gázzsénben még igen sok a pala. A III. üzem példát vehet most a II. üzemről. A II. üzem gázzsén termelő csapatai jobban ügyelnek a tisztántermelésre. Ez persze nem jelenti azt, hogy nekik már nincs javítanivalójuk a tisztántermelés terén.

Lelkes verseny a „Modul” építkezésen

A „MODUL”-RÓL ELNEVEZETT MUNKAHELYEN csend van. A munkahely ebédidőjében termelési értekezletet tartanak. Most kapják meg a különböző szakmájú brigádok a III. dekádban rájuk váró feladatokat. Kik nehezebb, kik könnyebb munkát kapnak; attól függően, hogy a brigád milyen felépítésű, nagyobb brigád jó szakmunkásokkal, avagy fordítva.

A 8 FŐS SCHMIDT KÖMÜVESBRIGÁD heti előirányzata, a kultúr terem bevakolása. A vakoló munka egyike a legszebb kömüves munkák közül. De a szép mellett nehéz is. Különösen nehéz a Schmidt brigád feladata, mert a teremben el-

helyezett állványok gátolják a munkát, akadályozzák a mozgást. Igaz, volna megoldás a munka könnyítésére, lebontani az állványokat, de ez akadályozná az alvállalkozók munkáját, akik most erősítik fel a mennyezetet burkoló „Magor” lemez lapokat. Ha ez megállna, akkor csak később lehetne szó a székház időben való átadásáról.

A Schmidt brigád azonban nem ijed meg a nehézségektől, mert tagjai régi, kipróbált kömüvesek, akik a nehéz munkát szeretik. Rövid tanácskozás után a brigád elvállalta a feladatot és mindjárt előadták, hogy a rájuk bízott munkát, hogyan fogják végrehajtani:

— Naponként 3 órával többet dolgozunk. Szombaton pedig kész lesz a kultúrterem belső vakolata. Azt akarjuk, hogy vállalt szavunkból tett legyen, — hangzik a válasz.

A vállaláshoz csatlakozott a Trin segédmunkás brigád is. Felajánlották, hogy a mindennapos hazautazás helyett itt maradnak és kiszolgálják a szakmunkásokat, hogy azok teljesíthessék vállalatukat.

BIZUNK A KÉT BRIGÁD FELAJÁNÁSÁBAN. Hisszük, hogy szombaton délben — a két brigád tagjai — örömtől sugárzó arccal mondják majd egymásnak: Lám a héten sem maradtunk adósak!...

A 10. szabad május 1 ünnepi műsora

MÁJUS 1.

Reggel hat órakor:

és ébresztőt ad a Bányász fúvós csapat Gesztenyéből indulva a belső területén. A komlói népzenezők Mecsekpölske, Mecsekjános, ffa, Sikonda területén annak zé-ébszertől.

Reggel fél héttől:

túrbrigádok és zenekarok köszön-és élénjáró dolgozókat.

Reggel fél kilenckor

Kossuth-terem gyülekeznek az üze-és a felvonulásra. Majd 9-kor fel-ulás a Vidám-parkba.

Dél előtt 11 órakor:

zene a Vidám-parkban. Fél 12-kor birkózó bajnoki mérkőzés. mlói Bányász — Pécsi Honvéd-patai között. Délután 1 órakor: a-yászenekar ünnepi hangverse-a Vidám-parkban. Ugyancsak 1-ól a Vidám-parkban röplabda-ámtorna a KBSK rendezésében.

Dél előtt 10 órakor:

TSB rendezésében tehetségkutató-orsverseny lesz. Menetirány: Kos-suth-akna, Kossuth Lajos-út, Pécsi út, suth-akna, Kossuth-tér.

Dél után kettő órakor:

écsi bábszínházi csoport előad-a Vidám-parkban gyermekek ré-e.

Dél után 3 óratól:

om órás kultúrműsört adnak a

komlói kultúrcsoportok a Vidám-parkban.

Dél után 6 óratól:

utcabálók. A belvárosban a Kossuth-terem, Kökönyösben az üzletház előtt. Az utcabálók mindkét helyen május 2-án reggelig tartanak.

MÁJUS 2-án:

Dél előtt 10 órakor:

a városi DISZ-bizottság rendezésében asztalitenisz verseny a „Május 1.” Kultúrotthonban. Ugyancsak dél előtt 10 óratól a Mecsekjános sportpályán női és férfi kézilabda bajnokság lesz. Ugyanebben az időben Kökönyös-ben a Vajáriskola udvarán kosárlabda-mérkőzés lesz.

Dél után fél 3 órakor:

a Mecsekjános sportpályán városi labdarúgó bajnokságot rendez a VTSB. Dél után 3 óratól, a Csizmadia kultúrteremben ökölvívó mérkőzés lesz a Komlói Bányász és a Szekszárdi Dózsa csapatai között.

Dél után 3 óratól:

a Vidám-parkban dísztorna. Végül délután fél hattól és este fél kilenctől esztrád műsört ad a komlói Szórakoztató Vállalat.

Rossz idő esetén felvonulás nem lesz. A műsoroikat rossz idő esetén a „Május 1.” kultúrotthonban és az építők költőnyösi „Zrínyi Miklós” kultúrotthonban rendezik meg. Mindkét napon félóránként indít autóbuzsokat a MÁVAUT a Kossuth-térről a Vidám-parkba és vissza.

Éljen dolgozó népünk minden győzelmének szervezője, a Magyar Dolgozók Pártja!

A termelés önköltségének csökkentésével és a bérfejelem betartásával kell teljesíteni a tervet üzemekben

Április 23-ig a Komló Szénbánya Üzemek 337 vagon szénrel adósa az államnak. A lemaradás mellett még számos más hiányosság is jellemző, úgy a gazdasági, mint politikai szervek munkáját. Ez szükségessé tette, hogy a városi pártbizottság kinevített titkári értekezleten ezeket megtárgyalja. Az értekezleten a párttitkárokon kívül számos műszaki vezető is megjelent.

Bogár János elvtárs a városi pártbizottság titkára beszámolója elején hangsúlyozta, hogy az áprilisi súlyos visszaesést lényegesen befolyásolja a termelés pártellenőrzésének elhanyagolása. Sem a műszaki vezetők, sem a pártbizottság nem támaszkodnak megfelelően a dolgozók javaslataira, tapasztalataira. Mint követhető feladat, az áprilisi lemaradás felszámolását jelölte meg.

A lemaradás behozásának egyik fontos feltétele, hogy a kommunizmus példamutatásán keresztül alapszervezetünk jó politikai munkával megértessék a dolgozókkal, hogy nem lehetnek átadással májusba, mert jövőhónapban még nagyobbak lesznek a termelési feladatok. Fel kell teljesíteni a komló bányászoknak amit ígértek, szegyen lenne úgy megünnepelni május elsőjét, hogy sem tervünket, sem ígéretünket ne teljesítenénk.

Helytelen lenne azt gondolni, hogy a tervet minden áron kell teljesíteni. Nem. Az eddiginél sokkal több gondot kell fordítani az üzemek gazdaságosabb termelésére.

EGYIK LEGFONTOSABB FELADAT AZ ÖNKÖLTSÉG CSÖKKENTÉSE

Ezt az igen fontos gazdasági tényezőt figyelmen kívül hagyjuk.

A Szénbányászati Tröszt üzemei a szén tonnáként megegyezően anny nyírt termelt ki, mint amennyit eladja. Ez az üzemekre, mint a népgazdaságra egyaránt káros.

Az üzemekben eluralkodott egy olyan hangulat, hogy főkérdés a mennyiségi termelés, de a gazdaságosság kérdését talán tizedrangú kérdések tekintették.

A Szénbányászati Tröszt termelési költségeinek egyharmad részét az anyagköltség teszi, ezenből 14 százalékát a bányafa. Mégis hallatlan pocskolás megy az anyaggal. Elvagdossák a bányafákat, új fából raknak a fejtésekben biztosító pilléreket. A múlt évihez viszonyítva tonnáként 60 százalékkal több fát használnak fel a bányába. Spreicer

György elvtárs a légsűrítő üzem alapszervezetének vezetőségi tagja elmondta, hogy rengeteg sűrített levegő vesz kárba, mert rossza a légsűrítő csőhálózat és sokhelyen indokolatlanul hagyják a gumitömlőket fújni. Nem különb az anyaggal való bánás az építkezés sem. Az anyag helytelen tárolása és mozgatása nagyon megemelte az önköltséget.

JELENTŐSEN NÖVELTE AZ ÖNKÖLTSÉGET A ROSSZ BÉREZÉS ÉS MUNKAERŐ HELYTELEN ELOSZTÁSA

Az üzemknél gyakorlattá vált, hogy sok esetben jogtalanul fizettek olyan bért, amely mögött nem volt tényleges teljesítmény. Számos esetben jogtalanul fizettek ki dőlési, vagy éppen ks. pótlékot. Sok esetben nem a teljesítmény után kaptak egyesek bért, hanem a bemozdított munka után, tehát elharapóztak a haveri szellem és a műszaki vezetők elnéztek ezek felett.

Sokszor a műszaki vezetők is elősegítették annak, hogy sokan jogtalanul pénzösszeghez jussanak. Az utóbbi időben, hogy ha egy létesítmény építését, szerelését a harmadik határidőre sem végezték el, prémiumot tűztek ki erre, vagy arra az időre. Ezzel nem a fegyelmezetlenség, hanem a határidő pontos betartására nevelik a dolgozókat. Mert a hanyag munkáért is kapnak fizetést felülkülön pénzjuttatást.

Türhetetlen magas áron dolgoznak a kiszolgáló üzemek. Például a Bányagépjavitó Vállalat olyan munkáért, amelyet másutt 20-30 Ft-ért elvégzik, náluk 300 forintot számlálnak. Vider Béla elvtárs, az I. üzem párttitkára kifogásolta, hogy a Szállító Vállalat miatt 19 forintért szállított csillót a szénosztályozóig. A felszólalók közül számos olyan problémára irányították rá a figyelmet, amelyek kiküszöbölésével jelentősen csökkenthetjük úgy a szén kitermelésének, mint az építkezés önköltségét.

Az utóbbi időben indokolatlanul felduzzadt a kisegítő munkaerő a produktív termelő munkát végzők rovására és ezek bérük sok helyen semmivel sem alacsonyabb, mint a termelő munkát végzőké.

Például a Szállító Üzem dolgozóinak átlag keresete márciusban nem volt alacsonyabb, a földalatti vajúr kereseténél. Az építkezésen egyes brigádoknak túl magas kereset volt.

Ezt gyakran úgy érték el, hogy növelték az időbéres órák számát. Ez azzal járt, hogy az építkezésnél az első negyedében 71 ezer forinttal lépték túl a beralapot. Jellemző, hogy egyes építőipari vállalatoknál mennyire a látszat eredményekre törekednek. A 49/1-es vállalatnál az első negyedéves tervet mindössze 61 százalékra teljesítették, ezzel szemben 200 sztahanovistát terjesztettek fel kitüntetésre.

MEG KELL SZIGORITANI A BÉRKIFIZETÉST

Sok esetben egyes munkahelyeken a bányában is a normát az országos átlagon alul szabták meg. Egyrészt ez nem serkentette a dolgozót nagyobb eredmények elérésére, mert azért a teljesítményért is megkaptak olyan bért, mellyel megelégedett. Nagyon helyesen állapította meg Vider elvtárs felszólalásában, hogy egyik legdöntőbb feladatunk az egy főre eső termelési érték növelése és a tényleges teljesítmény után kell csak bért fizetni. A teljesítmények után ki kell fizetni a bért akármennyi, azonban világosan értésére kell adni azoknak a dolgozóknak, akik kevés teljesítmény után akarnak sok pénzt, hogy mindenki tényleges teljesítése után kapja meg a neki járó bért. Jogtalan bért felvenni becsapást jelent. És, hogy valóban teljesítmény után kapjon mindenki bért, jogtalanul ne kerüljön senki előnyhöz, a normásoknak, a csapatvezetőknek és műszaki vezetőknek szakítani kell az eddigi liberalizmussal. Mert a jogtalan bér csak pillanatnyi előnyt jelenthet az illetőnek, de nem használ népgazdasági szempontból. Mert a dolgozó több ruhához, lábbelihez és több élelemhez jut, amelyek mögött népgazdasági szinten hiányzik az illető teljesítménye.

A beszámoló, de a felszólalók is foglalkoztak azzal, hogy növelni az önköltséget a munkaerő helytelen elosztása is. Szívesen mennek a dolgozók valamely külszíni üzemhez dolgozni, mert nem sokkal, vagy egyáltalán nem kevesebb ott sem a fizetés. Ennek következtében a külszíni üzemek és az adminisztratív dolgozók száma túlságosan felfutott.

Párttitkároknak és a műszaki vezetőknek a jövőben meg kell akadályozni minden normalizációt, bércsalást. Tanulmányozni kell a termelékenység mutató számait meg kell keresni azt a módot, amellyel növelni lehet az egy főre eső termelést figyelembe véve a gazdaságosság elvét.

A Bányagépjavitó DISZ-fiatalszervezetének élenjárói

A Bányagépjavitó Vállalat fiataljai is bekapcsolódtak a „Szerezzünk dicsőséget az ifjúság városának, Komlónak”-mozgalomba. Minden fiatal harcra szállt a jelvény elnyeréséért. Leghőbb vágya szervezetünk fiataljainak, hogy a kongresszusi munkaverseny során kiemeljék a DISZ Központi Vezetősége által kiadott jelvényt. „Szerezzünk dicsőséget az ifjúság városának, Komlónak”-mozgalommal nagymértékben elősegítjük a szocialista munkaverseny kiszélesítését. Ebben a versenyben már számtalan kiemelkedő teljesítményt értek el szervezetünk tagjai. Olyan eredményeket, amelyekre minden DISZ-tag büszke lehet.

Az élenjáró fiatalok közé tartozik például Niedling Károly, fiatal esztergályos is. A párt III. kongresszusára indított versenyben elnyerte a sztahanovista oklevelet. De nemcsak a termelésben mutat példát, hanem a szervezeti életben is. DISZ csoportvezetői munkáját mindenkor példamutatóan elvégzi. Nemcsak a saját teljesítményével tördök, hanem állandóan foglalkozik a munkahelyén lévő fiatal tanulókkal és átképzősökkel. Ezzel nagymértékben hozzájárul a fiatalok szakmai fejlődéséhez.

Üzemünk minden dolgozója — nemcsak a fiatalok — büszke a kiváló eredményeket elérő DISZ-brigád tagjaira. Odaadó és lelkes munkájukkal a múlt hónapban rájuk rótt termelési tervet 167 százalékra teljesítették.

Sorolhatnánk még neveket, olyanokat, amelyeknek viselői a kongresszusi versenyben kiváló eredményeket értek el, de ez a pár példa is bizonyítja, hogy alapszervezetünk fiataljai méltók lesznek az új mozgalom jelvényének viselésére. Serkentsék ezek az eredmények üzemünk fiataljait még nagyobb eredmények elérésére, hogy méltón megünnepelehessek szerett pártunk III. kongresszusát.

Fiatalok! Diszisták! A tervet túlteljesítésével, a munkafegyelmet megszilárdításával előre a III. pártkongresszus sikeréért.

KÓVÁRI JULIANNA DISZ-titkár,

Milyen az élelmezés a 49/4-es számú vállalat étkezdéjében

A 49/4-es Anyagellátó és Szállítási Vállalat konyhája ugyanolyan, mint az ország bármely területén felállított építőipari üzemi konyha. Talán annyiban különbözik, hogy közel 2 ezer dolgozó részére készítik el naponta az ételt, míg máshol jóval kevesebb, általában ötszáz személy részére főznek.

A felszerelése — az építőipar jellegétől függően — is ideiglenes. Bár tavaly, 1953-ban épült, még sem felel meg tökéletesen a nagylétszámú dolgozók kiszolgálására. Helyiségei, raktárai szűke vannak méretezve. Így fordulhat elő az is, hogy kellő nagyságú raktár hiányában a borsót nem a raktárban, hanem a folyosón tárolják. Persze ez nem a konyhavezető hibája, hanem a tervezőké. Számítani kellett volna arra, hogy a fokozatos fejlődés folyamán nőni fog az építőipari dolgozók száma, akiknek biztosítani kell, otthonos éttermekben a bőséges és tápláló ételt.

A komló építőipari dolgozóknak már nem kell otthon — a szálláshelyen főzőcskélni, vagy hideg ételt venni és abból élni hetekig, mint a múltban. A meghatározott nyersanyagnormából bőséges, olcsó és ízletes ételt kapnak a 49/4. központi konyhájától. Ezen a téren nehéz feladata van Jenei Lajos elvtársnak a

konyha vezetőjének: 2 ezer dolgozó igényeit elégíti ki nap mint nap a vezetése alatt álló konyhával. Legtöbb esetben meg is vannak elégedve a dolgozók, mert ízletes ételt kapnak.

Am előfordul olyan eset is, hogy — a személyzet munkájától függően — nem a legjobban sikerül az ételek elkészítése. Ilyenkor a felmerülő panasz a panaszkönyvbe kerül. A panasz négy napon belül felülvizsgálják, a hibát kijavítják és az elintézés módjáról értesítik a panaszt tevő dolgozót.

A panaszkönyvből sok minden kiderül. Dicséret is akad bőven, de hiba is akad. Hiba például az, hogy a konyha étterme nem rendelkezik megfelelő bõgre készlettel. Ebből kifolyólag sokszor tányérban kapják meg a dolgozók a kávéjukat, per sze kanál nélkül, ami nehezíti annak elfogyasztását.

Előfordult már az is, hogy a tészta egyrésze ehetetlen volt, mert a nagy tömegű gyári tészta összeragadt és annak tökéletes kifőzése lehetetlen. Előfordulnak még kisebb hibák is, de a konyha vezetője és személyzete azon van, hogy munkájuk megjavításával kifogástalan minőségű ételt biztosítsanak az építőipari dolgozóknak.

A „JÓZANSÁG” MIATT TÖRTÉNT...

MÁRTON JÓZSEF öreg-aknai vajúr esténként, munka után — már amikor délelőtti harmadik jár dolgozni vagy éppen vasárnap — az öreg almafa alatt szokott üldögélni. Szeme ilyenkor megpihent a takaros kis bányász saját családi házak cseréptetőin, amott fenn a dombon lévő új aknatornyokon, a távolba látszó mélyfúró tornyokon és az ide-odát új város részen a Galagonyásán.

Ma azonban Márton József komor arccal ment el az almafa mellett. Itt sem hederített...

Márton Józseffel, az öreg vajúrral az történt, hogy tegnapelőtt bement az üzemvezetőhöz:

— Elmegyek a kórházba, kivizsgálatom ezt a fránya reumát — mondotta. A vizsgálat után aztán — mielőtt hazajött volna meglátogatta régi Somogyi vajúr cimboráját. Éppen egy lakodalom kellős közepébe pottyant és hát — ottmaradt vagy két napig. — Csúpan a „józsanság” miatt történt az eset.

Felesége, Margit néni majd belebetegedett az izgalomba. Azt gondolta, Józsi rosszul lett valahol. Nem csoda hát, hogy keresésére indult és mikor megtalálta, egyenesen a hasonlóan „józan” vendégek közül cipelte el a bányai üzem vezetőjéhez.

— Itt van ez a vén naplopó, — mérnök elvtárs!

Márton Józsefet azzal büntették meg, hogy két hétig kitették a „sturcra” a paladöntéshez. Addig nem mehetett a bányába, a szénfal mellé.

Hát ezért nem volt ma kedve és türelme az almafa alatt a kis pad-

ra letelepedni. Fel-alá járt a kertben, akár a ketrebezárt oroszlán.

Egyszerre csak ékeltlenül rőfögni kezdett az ölben a malac.

— Még mindig nem etted meg a malacokat gazdaasszony! — ripakodott gondolatban feleségére József. Igen ez jó lesz! Ezt feltétlenül oda-mondja Margitnak...

Gyorsan elindult a disznó-ól felé és az ajtóban összefutott az asszonnyal. Felesége kezébe ott volt az úres moslékos dzsza — gúnyos pillantást vetett rá. Mártonnak torkán akadt a sző, sarkonfordult és bement a házba.

Bent kellemes meleg volt. A tűzhelyben izott a szén... Márton lefeküdt, de ahogy sem jött álom a szemére.

SZOKÁSA SZERINT korán kelt. Márton József. Gyorsan megmosdott és felöltözött, de mivel vasárnap volt, így nem ment munkába. Hanem megint eszébe jutott a „sturc”, bosszankodni kezdett. Már két napja kinn dolgozott ekkor. Még jóformán a szén sem láthatta. Ide-oda léngfergett a ház körül. Seholy sem talála a helyét.

Felesége indulótélen volt, sietősen szolt oda Mártonnak.

— A sütőben találsz derelyét, a pincében meg tejjel... Te vajúr-r... tette hozzá gúnyosan.

Az öreg vajúr lassú mozdulatokkal szedte elő a sütőből kedvenc ételét; a tejjel leöntött, pirosra sült

túrós derelyét. De ma ez sem ízlett neki. Bosszúsan fakadt ki:

— Hát már ez is derelye?!

AZTÁN LEÜLT AZ ABLAK mellé és bánatosan nézte az utat. Ide látzott az új kótélpálya is, melyen vígan gördültek a csillék Béke-aknáról a szénosztályozó felé. Itt-ott kicsillant belőlük a fekete szén, ami szintén kiabált Márton felé: „Mit csinálsz a sturcon öreg vajúr-r-r?...”

— Mi jögon?... Ki lthatja meg, hogy én a bányában dolgozzam? kérdezte hangosan. De csak a konyhában lévő öreg kakukos óra ketyegget választul...

Márton József felugrott az ablaktól, felvette kabátját és szinte futva ment ki a lakásból.

Utközben nem nézett se jobbra, se balra. Elhatározta, hogy egy csomó gorombaságot vág oda az első embernek, aki szóba hozza büntetését. Néhány pere mulva odaért a most épülő új hidhoz. A hid mögötti domboldalról illatos kamilla és egyéb mezei virág illatát hozta felé a langyos tavaszi szellő. Ugy érezte, hogy virágok őt figyelik és csodálkoznak, hogy ő itt lézeng tetlenül, amikor társait berendelték vasárnapi fenn-tartó műszakra. Odaért a bányatelephez.

Éppen a lakatosműhely mellett ment el, amikor Bálint Ferenc, az öreg bányalakatos vidáman köszöntötte:

Jóserencsét Márton elvtárs! Hogy megy a termelés a fejtésedben? ... Márton máskor mindig szívesen

választ ad, ma azonban a fejbübjéig elvörösödik mérgében és szegyenében.

— Hogy a csudában jut eszedbe ilyen butaságot kérdezni?! — válaszolt dühösen és már indult is az akna felé.

Bálint Ferenc megcsóválta a fejét. — Hát ezt meg mi a szőz lelte — tanakodott magában.

Minél közelebb jutott az aknához, annál határozatlanabbá váltak lépétei, olyan óvatosan lépkedett, mint ha nem szilárd talaj, hanem vékony jégkéreg lett volna a lába alatt. Amikor vagy húsz méterre ért az akna szájához, meghallotta az éppen lefelé zuhanó „kas” zümmögését a szállító-gép duruzsolását... Nem volt ereje tovább menni...

Márton nem birta tovább: Gyorsan körülmézett, majd odasurrant a szénrel megrakott csillékhez és meg-símogatta az abban lévő fekete szénrel:

— EZ ÉPPEEN a nyolcas telepről való — mondotta magában és nagyot sóhajtott hozzá. Még egy köncsepet is elmorzsolt a szeme sarkában.

Csak két napja, hogy nem dolgozott lenn a bányában, de úgy tűnt neki, mintha évek óta nem járt volna erre. Lélegzetét visszafojtva dőlt neki az előtte lévő megrakott csilléknek. Egyszerre csak meglátta tanítványát, Nagy Sanyit. A fiatal vajúr épp akkor jött ki a bányából. Lassú léptekkel kezében lóbalva a bányász-lámpát, ment a lámpakamra felé.

— Sanyi... — akarta megszólítani Márton, de aztán behúzta nyakát és elballagott az akna szájától.

Amikor az akna-üzem épülete elé ért, teher-autó haladt el mellette. A gépkocsi az akna szájához közel állt meg. A megérkezett autót rög-tön az anyagokok fogták körül. Köz-tük ott látta feleségét is, a bányai-üzem anyagkezelőjét.

— Megjött hát a rakodógép! — kiáltotta felesége, mintha valami régvárt vendég érkezett volna.

Lenyitották a teherautó oldalát és hozzáfogtak a rakodógép leemeléséhez. Egyszerre csak az akna mérnöke is ott-termett. Amikor az észre-vette a távolabb bánatosan álló Már-ton, odasietett hozzá.

— UNATKOZIK MÁRTON ELV-TÁRS? kérdezte barátságosan.

Márton összerendezte és várakozóan nézett a mérnökre.. Az minden teke-tória nélkül karonfogta az öreg vá-járt és odavezette a teherautóhoz.

— Látja? — kérdezte gyönyörkőd-ve a mérnök. — Most már gyorsab-ban halad majd előre az elővájás és a feltárás. — Maga meg már eleget sétált kinn a „sturcon” Márton Jó-zsef elvtárs. Itt az ideje, hogy holnap ismét leszálljon a bányába és átve-gye a frontfejtés irányítását! — fordította szigorúra hangját a mérnök.

— Hát lehet, — kérdezte Márton és megköszönte a torkát. Szerette volna erősen megölelni a mérnököt, de aztán mesterként nyugalommal így szolt:

— Nahát...: És én azt hittem, hogy szegyenszemre mint öreg vajúr még tíz napig csak a „sturcon” dolgozhatom;...!

Bányászok! Széncsaták hősei! Adjatok több és jobb szemet a hazának! Terveket túlteljesítésével készüljétek május 1 méltó megünneplésére!

A kongresszusi verseny élenjárói

József Sándor elvtárs a III. üzem új fejtési vájára. Munkáját példamutatóan végzi. Tervét állandóan 10 százalékkal felett teljesíti.

Kenyeres Imre elvtárs. A Bányagépjavitó üzem forgácsoló részlegének vezetője. Az „Uj Komló” legjobb levelezője.

Farkas Kálmán elvtárs ifjú vájár. Az Aknamélyítő Vállalat dolgozója. Tagja a 100 méteres mozgalomban dolgozó Molnár brigádnak.

A Komlói Aknamélyítő Vállalat na Komló legpéldamutatóbban dolgozó bányászata

Ha csak annyit mondanánk a Komlói Aknamélyítő Vállalatról, hogy az első negyedévi tervét 108,3 százalékra, a második negyedévi első napjában áprilisban pedig 20-ig

105 százalékos tervteljesítést ért el, nem sokkal közelebb vinnénk annak az üzemnek, dolgozóinak megismerését, mely ma Komlón a legjobban, a legpéldamutatóbban dolgozik.

lyitők főmérnökének, amíg felépítette azt az ütöképes aknamélyítő gárdát, mely ma az elsők közé emelte az üzemet. És a munka, melyet ma ezek a brigádok végeznek, minőségi munka. A fáradságos, szívós nevelő munkának, a jó szervezésnek eredménye az, hogy ma a Gesztenyési aknamélyítés az élen jár a versenyben. 120 százalékos. Ennyit értek el a Gesztenyésiek. De milyen körülmények között?

Nincs beralap túllépés

Annyit, hogy mennyire teljesíti illetve túlteljesíti tervét az aknamélyítő vállalat. Vagy túllépte-e bérapiját, már a szénbányászati tröszt tud erről az üzemről. De azt, hogyan éri el ezt az eredményt, vagy ilyen munkát végez egyes munkáltyeinek, már nem tudja Komlón, hogy az ország egyéb területén senki ok közül, akik csak a sajtóból, hogy éppen a rádióból értesülnek arról, hogy a komlói bányászok és bányászati üzemek közül egyik vagy másik egyen végzi munkáját. És milyen eredményt ért el eddig a kongresszusi verseny során.

mondható a munkafegyelem és egyenesen felfelé ívelődik a termelés grafikonja.

Kemény és szívós munka eredménye ez

Példamutató kommuniszták és azok tettei kellettek ehhez. Harcos szocialista üzemvezetés. Ez azonban nem ment könnyen. Ezernyi apró tett végrehajtása, egyéni beszélgetés során érte el azt Habonyi elvtárs a vállalat vezetője, hogy ma a brigádok nem tűrik szorakban a rendbontó, bumlizó fegyelmetlen bányászokat. Ha nem megy a nevelés útján, kiközösítik soraik közül a mulasztót.

Sok fáradságos munkájába került Ormos Zoltán elvtársnak az aknamé-

A szállító-akna mélyítésénél már megszűnt a víz. Megvan azonban a légalakna mélyítésénél. És nem a talpon, hanem az oldalból tör elő a karvastagságú vízszög. Hogy mennyi víz zuhan az ott dolgozók nyakakozó egy nap? Nem kevesebb, mint 435 köbméter, vagyis 435 ezer liter víz egy huszonnégy órában. Az aknamélyítők azonban legyőzték a vizet. A fejük felett kiépített vízgyűjtőből szivattyúzzák a napszintre. S lenn a talpon pedig tovább folyik a hősiesség munkája.

Jól dolgozó brigádok

Sok olyan brigádjára van az aknamélyítő vállalatnak, mint a Molnár-brigád, Molnár elvtársék már ismét megközelítették a 100 métert. Április 21-én 64 méterük volt. Ma pedig 87 méterük van. Meg kell említsük a Pétermann-brigádot, mely április 1-től 20-ig 48 m falazott vágatot készített el minőségi munkával. De így

dolgozik a Pallai, Hajnai, Kovács, Feicsor, vagy éppen Schmeller-brigád is.

Ebben az egybehangozt munkában van tehát a titka annak, hogy a Komlói Aknamélyítő Vállalat dolgozója ma, az Elüzem cím büszke városának mondhatják magukat Komlón.

Mi gátolja az 507 számú épület határidős befejezését

Az 507 számú „Modul” épület építési szép eredményeket ért el. Minden tudásunkkal azon vannak, hogy az épületet határidőre átadhassák. A munkájukat azonban gátolja egyes alvállalkozó vállalatok dolgozóinak hanyag és nemtörődő munkája.

A vízvezeték szerelők is tervszerűen munkát végeznek. Sokszor háromszor mennek egy-egy helyiségre, ahol már elvégezték egyszer a szerelési munkát. Az elhelyezett vezeték — később kiderült, hogy a szerelés rossz — sokhelyen újból kiöntik. A bontással egyidőben levelek a kész vakolatot, amit újból ki kell javítani.

A lakatosüzem is késlekedik. A építő vaskorlátját már két héttel ezelőtt lehetett volna felszerelni, de még hozzá sem fogtak. Ugyanez a helyzet a Segédipari Vállalat másik részlegénél; a műkő üzemnél. A lépcsőlapok csiszolása helyett, más munkát ad dolgozóinak.

Még nem késő, ki lehet még javítani a hibákat, azonban ehhez szültségessé válik, hogy az alvállalkozó vállalatok dolgozóit tervszerűen vezessék munkájukat. Legyenek azok május 1-én átadható, minőségileg megfelelő állapotban legyen az 507. számú „Modul” épület.

Mi ujság a Kenyérgyárban?

A minyennapi sajtóból és a rádió közléseiből tudjuk azt, hogy hamarosan elkövetkezik Pártunk III. Kongresszusa. Országsszerte a munka minden területén, — üzemekben, gyárakban és a mezőgazdaságban nemes verseny folyik, hogy újabb és újabb termelési eredményekkel köszöntse a kongresszust.

Ebben a munkában igen nagy a feladata a Kenyérgyárnak is, amely arra van hivatva, hogy biztosítsa a zavartalan kenyérellátást megfelelő mennyiségben és a legjobb minőségben. Meg kell állapítani a Kenyérgyár munkájáról, hogy hasonlóképpen mint bányászaink hősiessé küzdenek feladataik maradéktalan teljesítéséért, és nap-nap után nagyobb eredményeket érnek el a termelés területén. Ezt az eredményt hűen visszatükrözi az I. negyedévben végzett munkájuk, amikor tervüket 127,3 százalékra teljesítették és egyre kevesebb a kifogás a kenyér minősége ellen is. Nézz a feladat annál is inkább, mert a gyár mindössze 60 mázsa kapacitásra van betervezve és berendezve. Nem áll a dolgozók rendelkezésére kultúrterem, ebédlőhelyiség stb. de ezeknek a nehézségeknek ellenére is fáradságot nem ismerve harcolnak azért, hogy zökkenőmentesen biztosítsák a lakosság kenyérellátását. Ebben a munkában igen kiemelkedő eredményt ért el a DISZ brigád, Mihályfi József elvtárs vezetésével. Ott István, Kladuk elvtársak és a brigád többi tagjainak lelkes munkáján múlott, hogy a napi 30 mázsa termelést 50—55 mázsa emelték fel. Szívvel-lélekkel harcolt a feladat teljesítéséért a Balogh brigád is, mely éjjel nappalá téve dolgozik a kenyérellátás biztosításáért.

A Kenyérgyárnak vannak azonban olyan dolgozói is, akik a borospohár mellett akarják a tervet teljesíteni, mint például Beftán Rezső brigádvezető, Tinotyity Mitás, Tóth Sándor pékek; Kaliçs János fűtő és Oláh Péter kocsis. Ezek a dolgozók három napon keresztül nem csináltak egyebet mint a Sport étteremben folyamatosan mulattak. Nem gondoltak arra, hogy súlyosan vétenek a munkafegyelem ellen és a reájuk váró feladatot másnak kellett elvégezni. A három nap kiesés igen nagy gond elé állította a gyár vezetőit.

Váradi elvtárs megoldotta ezt a feladatot is, mert a műszakj dolgozókkal megbeszélve, másnap azonnal beálltak a termelésbe, hogy a Beftán brigád által okozott kiesést pótolják. Meg kell állapítani a Kenyérgyár valamennyi dolgozójáról, hogy lelkesen harcolnak a vállalt kötelezettségek teljesítéséért. Hősiessé küzd minden egyes dolgozó azért, hogy jó munkájával teljesítse a pártkongresszusra vállalt feladatokat, ezen keresztül pedig minden erejével segítse és támogassa bányászaink munkáját.

Baris Károly osztályvezető.

Egy kökönyösi leányszállás hibáiról

A 49/4 számú Anyagellátó és Szállítási Vállalat kezelése alatt lévő kökönyösi leányszállás szép helyre épült. A domb tetejéről belátható a rohamosan fejlődő városunk minden pontja. Szép látvány. Elősegíti a fáradságos munkautáni kellemes, nyugodt pihenést.

BENT A SZOBÁKBAN sok minden megváltozott. A falakat mindegyik képek, jelszavak, sőt a tavasz első hírnökei, — az erdei virágok is — díszítik. A szociális helyzet is megjavult. A tavalyi sűrűn előforduló és állandó hiányosságokból már kevesebbet lehet találni.

Pozsgái elvtársnő a szállás gondnokai tőle telhetően igyekeznek a hibákat megszüntetni. Jegyzőkönyvek halmozat küldi feletteseihez, hogy a szociális normáknak eleget tegyen. Sajnos azonban a jegyzőkönyvek csak dokumentumok maradnak, mert a hibákon keveset javítanak. De legtöbb esetben semmit. Hogy ez mennyire így van? Nézzünk körül a szobákban.

Az 1. számú szobában közepes a rend. Némelyik ágy szépen be van vetve, de akad olyan is, amely csak össze van dobálva. (Ez természetes, hogy nem a vállalatot műlik, hanem a szoba lakóit.) A mennyezet és a falak kormosak, ami nagyon sötétíti és rideggé teszi az otthon helyettesítő szállást. Ideje volna már kimeszeelni!... A másik meglepetés az, hogy férfit találunk a szobában. Az a javaslatunk, hogy ne csak az ajtókra ragasszák a „Férfiaknak tilos a bemenet” feliratú plakátot, hanem annak betartását fokozottabban ellenőrizzék.

A többi szobákban ugyanez a kép fogad bennünket. Meszeletlen s kor mos falak hirdetik, hogy van még javítani való. Sok szobában hiányzik az ivópohár, pedig a szociális norma minden személynék külön ivópoharat ír elő. A 6. számú szobában igen szembetűnő hiányosságot találunk. A kimosott női fehérneműket — szárító hiányában — bent a falakra erősített köteleken szárítják, pedig ez egészségvédelmi szempontból helytelen. A munkából hazatérő dolgozóknak ott kell pihenni a párás, egészségtelen levegőjű szobában, ami egyáltalán nem a fejrissülést segíti elő.

KÜLÖN BETEGSZOBA és társalgó is kellene. De sajnos csak kellené, mert eddig még semmi intézkedés nem történt e hiányosságok pótlására.

Ahhoz, hogy építőmunkásaink jobb eredményeket érjenek el a termelés vonalán — és mem utolsó sorban a kongresszusi versenyben — feltétlenül szükségessé válik a szociális normák biztosítása. Törődjenek többet a női szállások lakóival és az eddig használatos jegyzőkönyvek helyett végre jó volna a hibákat kijavítani.

Néhány szó a tisztántermelésről

Országsszerte, de a komlói üzemeknél is panaszok vannak a szén minőségére. Többször lehet hallani, hogy a háziasszonyok beszélgetnek a szénről:

— Olyan rossz a szénünk, hogy nem akar égni, de ha el is ég, a fele hamuvá válik — Persze ilyenkor nem gondolnak arra, hogy talán férjük is okozója lehet ennek. De az is előfordul, hogy a komlói vasutasok vagy éppen az erőmű dolgozói szemükre vetik a bányászoknak „rossze szemet termelnek! Ilyennel nem tudunk dolgozni”. Ilyen vitát már én is hallottam utazás közben amikor egy mozdonyvezető és egy vájár együtt utazott. A mozdonyvezető elmondta, hogy azért nem tudnak pontosan, menetrendszerint indítani, mert nagyon sok problémát okoz a rossz, nagy palatartalmú szén.

Ilyenkor talán azt válaszolná a rossz bányász, hogy ha kiválasztja a palát neki is nehéz a tervet teljesíteni. Pedig ha teljesíti a tervét, még prémiumban is részesül. Iparunknak a tervteljesítéséhez jó minőségű szén kell. Jó szén nélkül nincs tervteljesítés.

A komlói bányászatonál is vannak csapatok, amelyek palás szemet termelnek, azonban olyanok is vannak amelyek minőségileg, tisztán

termelnek és mégis teljesítik tervüket. Aki palásan termelnek, sokszor ráfizetnek, mert a MEO ellenőrei kiválasztják a palát a szén közül. Ha a megengedett 11 százaléknál többet találunk, akkor a hónap végén kitermelt összszállásból levonják. Ilyenkor csodálkoznak a csapatok és jogtalan követeléssel lépnek fel. Természetes, hogy a nagy palatartalom levonása után kevesebb fizetést kapnak. Ilyenkor zúgolódnak és az üzemvezetőségben látják a hibát, pedig saját maguk a hiba okozói.

Sok esetben bebizonyosodott már, hogy az a csapat, amely tisztán termel és kihasználja a csilléket, annak a tervteljesítés mellett magas keresete is van és eleget tett a kötelezettségének is.

A Kossuth-aknai üzemeknél még sok javítanivaló van ezen a területen. 23-ai bányajárásunk alkalmával a következőket tapasztaltuk:

A 100 frontfejtésből kijövő szénnek 25 százaléka pala. Ez annál is súlyosabb, mert gázzsúgnak van minőségben. Ugyanez a helyzet a 210, 127 és 208 csapatoknál, ahol a szén 30—35 százalékat teszi ki a köztefelejtett pala.

Az a feladat, hogy a minőségi termelést minden üzemnél elsőrendű kötelességüknek tekintsék. Nem megengedhető, hogy a rossz minőségű szén milliók károkat okozzon nép-gazdaságunknak.

A tisztasági hónapról...

Április 30-ával lezárul 1954 év tisztasági hónapja. — Ugy az elmúlt évek, mint a most folyó tisztasági hónap eredményei azt bizonyítják, hogy egyre többen kapcsolódnak be a széles tömegek részéről az öntevékeny tisztasági mozgalomba.

A fentiek eredménye ként megállapíthatjuk, — örömmel — hogy egyre jobban fejlődik dolgozó népünk egészségügyi kultúrája is. A fentiek mellett azonban megtaláljuk még a hiányosságokat is, amit az alábbi példával szeretnénk alátámasztani:

A „Keringő” Étterem, amely jelenleg Komló egyik legszebb és legkedveltebb szórakozóhelye, nem tesz meg mindent a tisztaság, a dolgozók egészség védelme érdekében. Ugyanis az Étterem vezetőjének nemesak

belső vonatkozásban kell a tisztaságot betartani, hanem kívül, így az étterem környékén is. Ezen a téren azonban súlyos hiányosság tapasztalható. Már több mint két hét óta az étterem konyhájának ablaka alatt, ahol kupacokba hever a sok szemét és a különböző zöldszécségek fölösleges maradéka, valóságos büzdomb létesült.

Azt hisszük ez nem válik az étterem vezetőjének dicsőségére különösen nem ma — a tisztasági hónap során. Itt is lehetne változtatni a jelenlegi állapoton ugyanúgy, mint a „Sport” étteremnél. Ha ezt eddig nem vette volna észre a vezető, akkor ezúton szeretnénk felhívni figyelmüket arra, hogy sürgősen intézkedjenek. Hisz a szeméttel szabad onnan elhordatni, vagy éppen azon a te-

ritületen szabad állandóan tisztaságnak is lenni. Ez egyáltalán nem büntetendő cselekmény. Ha tisztaságot teremt az étterem vezetője, kívül az étterem körül is, akkor elkerülhető, hogy a melegítő beálltával, a konyha nyitott ablakán keresztül beszálló légy milliónyi fertőző baktériumot vigyen be magával az említett szemétdomból.

A tisztaság, a higiénia ilyenfokú megsértése beleütközik az egészségügyi Miniszter elismiszeripar területére kiadott utasításába is.

Sürgős intézkedést várunk az étterem vezetőjétől a fentiek végleges megszüntetése, a kellemesen szórakozó, vagy éppen arra járó dolgozók egészségvédelme érdekében.

Hangos Lajos

A RÉGI KOMLÓ...

A napokban a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatóinak egy csoportja látogatta meg a városunkat. Amint a régi falu házait szemlélgettük, felvetődött az a kérdés, hogy Komló „öslakói” közül élnék-e még és ha igen, mely családok azok.

A kérdés igen érdekes, azonban arra felelni korántsem olyan könnyű, alapos helyismeretre van szükség ahhoz, hogy ki-elegítő választ adhassunk rá. A lakosság különösen az utóbbi időben nagy mértékben felduzzadt az állandó bevándorlás következtében és bizony csak elvétve lehet már régi komló „öslakót” az utcák forgatagában látni.

Íme néhány adat a lakosság nagymértékű felszaporodására:

1695-ben	10 család
1714-ben	5 család
1828-ban	491 lélek
1836-ban	415 lélek
1851-ben	384 lélek
1869-ben	421 lélek
1880-ban	417 lélek
1890-ben	427 lélek
1900-ban	938 lélek
1910-ben	1513 lélek
1920-ban	1977 lélek
1930-ban	2187 lélek
1941-ben	3262 lélek
1949-ben	4177 lélek

Lakott Komlón.

Az első öt adatot levéltári anyagból merítettük, az utóbbi adatok pedig a hivatalos magyar népszámlálás adatai.

Joggal kérdezhetné bárki tőlünk, hogy miért fejeztük be az összeírás adatok közlését 1949-es adat közlésével, miért nem mondjuk meg például a mostani lélekszámot. Egyszerű a felelet:

nem ismerjük, a becslés pedig nem biztos, azért inkább a kiváncsiak meg nyugtatására egy más adat közlünk: Vas Zoltán eivltárs szájából hallottuk a múlt év nyarán, hogy Komló építésén akkor több mint 25.000 ember dolgozott!

Ebből a hatalmas ember tömegből próbáljuk kihalászni most az öslakókat. Ismét az elsárgult íráshoz kell folyamodnunk, hogy egyet s más meg tudjunk. Ezek az elsárgult egérrágott, elhalványult tintájú dohos okmányok sok mindent elmondanak nekünk.

Mindenek előtt azzal kezdjük, hogy Komló eredetileg színmagyar falu volt, mint valamennyi más felsőbaranyai falu is. A török hódotság, a „félhold” mintegy 150 esztendő uralma megritkította a lakosságot, úgy hogy a hódotság utáni időkben szinte teljesen elnéptelenedett az ország. Komló elnéptelenedését a fentebb közölt számadatok első két számadata is igazolja.

A lakosság országos méretű elnéptelenedése arra készítette az akkori uralkodó köröket, hogy a megfogyatkozott magyarországi pótállásra külföldieket telepítsenek az országba. — 1722-ben gróf Mecy Claudius császári tábornok megkezdte a németországi rendszeres betelepítését. Az első németeket a Bánánban telepítették le. A németországi betelepítése nem folyamatosan történt.

Baranyába csak a XVIII. század harmincas éveit

után kerültek németek. Ezzel Komló is, mint megannyi hegyháti község vegyes lakosságúvá vált.

Az Országos Levéltárban őrzik a pécsi, pécsváradi és mohácsi kerületben lévő császári javak összeírásai jegyzékét, amely okmány 1711-ben kelet. Ez az összeírás jegyzék Komlóra nézve igen értékes adatokat tartalmaz. Név szerint megemlíti az itt lakó családokat és ezen kívül az akkori mostoha gazdasági viszonyokra is élénk fényt vet.

Öt magyar családot talált Komlón az összeíró bizottság, nevezetesen Horváth Jánost és családját, Zák Bálintot és családját, Kis Lőrincet és családját, Czukor Mihályt és családját. Ezekben kívül élt még a faluban két zsellér is, kiket nem említ névszerint az okmány.

Horváth János családja kipusztult. Több régi komlói megkérdtem, de senki sem emlékszik már rájuk. Elseperete őket az élet vihara.

Zák Bálint családjában nem nehéz felismerni a most is itt élő Zák családát, kik nem egy okmányban, sőt az anyakönyvben is H. S. Zák, Kis Zák néven szerepelnek. Látszólag elnémetesedett a nevük, de valójában oly kemény magyarok ezek, hogy náluknál különben kívánni sem lehet.

Kis Lőrinc ivadékai ma is megvannak, tudomásom szerint két család él még ma is belőlük, persze ez csak futólagos megállapítás, lehetnek meg tán többen is.

A Tóth család szintén él, ma őket Kis Tóth néven jelölik meg, mert bizonyára vajmikor igen népes család lehetett és meg kellett őket különböztetni: Fiú ágon ma már csak egy család, Kis Tóth Imre családja él belőlük Komlón.

A Czukor család mutatkozott a legnépesebbnek, a legerősebbnek, belőlük igen sok család él még ma is, és alig van üzem Komlón, hol nem lehetne belőlük egy-kettőt találni.

Ezek voltak azok a Komló „öslakói” unokái. — Eljének boldogul!

Ha már itt tartunk, nézzük meg, hogy mit mond az oklevél az 1711. évi komlóiak gazdasági viszonyairól. Az összes állatállomány 8 ökör, 10 tehén 3 ló, 7 üsző, 5 borjú, 24 malac. Terményeik a következők: 52 kila búza, 11 1/2 kila kukorica, 3 1/2 zab, végül hat kupa bor.

Hát ebből vajmi keveset tudhat a mai ember. A kétségek eloszlására véget közöljük, hogy egy kila egyenlő egy méterrel, azaz körülbelül 62 1/2 kilogrammal, az egy kupa bor pedig nem más mint egy akónyi bor, vagyis körülbelül 56 liter. Így már érthető a mai fül számára is az egész.

Nos, vegyék elő a Czukor, a Zag és Kis családok késői unokái a laibázt és számoljanak. Vajjon érdemes volna-e cserélni az 1711-es öregekkel. En ügy vélem, hogy mégis csak jobb ma, 1954-ben.

Kutyánszky József a Komlói múzeum vezetője.

Párhírek

Ertesítjük a város valamennyi MDP szervezetének titkárát, vezető-ségi tagját, pártcsoport bizalmiját, propagandistáit és népnevelőit, hogy 1954 április 29-én (csütörtökön) délután 5 órakor előadást tartunk a „Május 1.” Kultúrotthon földszinti előadótermében. „A módosított szervezeti szabályzat tervezetéhez” címmel. — Előadó: Hazai Jenő vezérőrnagy elvtárs.

Kérjük az elvtársak pontos és minél nagyobb számban való megjelenését.

Városi Pártbizottság

A területi pártszervezet értesíti az alábbi felsorolt népnevelőit, hogy részükre április 30-án délután 5 órakor értekezletet tart: Keblics Józsefné, Pántér Péterné, Sáfrány Imréné, Donovál Józsefné, Lelovics Ferencné, Tóth Jánosné, Bertus Inréné, Csuka Lajosné, Baksa Pálné, Kistar Józsefné, Csárdos Jánosné, Batai Károlyné, Kutyánszky Józsefné, Schuster Józsefné, Vincze Ferencné, Lapos Sándorné, Fűrész Miklósné, Onódi Károlyné, Tűzes Lászlóné és Léber Ferencné elvtársnők.

Területi alapszervezet.

MEGJELENT

a Pártépítés c. folyóirat áprilisi száma, melynek tartalmából az alábbi cikkek emelkednek ki:

Hozzászólások a módosított szervezeti szabályzat tervezetéhez.

Bartek Mihály: Az üzemi pártszervezet feladatai az önköltség csökkentési tervek teljesítésében.

Deli György: Két hajó versenye a kongresszusi zászlóért.

Török Károly: A járási pártbizottságok instruktorainak munkatapasztalataiból.

Béri Jánosné: Egy községi tanács eredményei, gondjai és tervei.

Adamkó József: Jobban gondoskodjunk a vidékre helyezett káderekről.

E fontos cikkek mellett még számos más cikket is közöl a Központi Vezetőség folyóirata.

MEGJELENT

az Anyag- és Adatszolgáltatás c. folyóirat március-áprilisi összevont száma gazdag tartalommal, amelyből az alábbi cikkek emelkednek ki:

G. Obieskin, M. Szuzebnikova: A Szovjetunió Kommunista Pártja tapasztalatainak mérhetetlenül gazdag kincsestára.

V. Nyikolajev: A Szovjetunió Kommunista Pártja politikájának tudományos alapjairól.

V. Nyemesinová: A mezőgazdasági termelők fejlődése a szocializmusban.

J. Francev: A jelenkori burzsoa szociológia elfajulása.

A. Koszulnyikov, V. Sznasztijov: Az előadások propaganda — az ideológiai munka fontos formája.

A fent kiemelt cikkek mellett még számos más fontos cikket közöl az MDP Központi Vezetősége Agit. Prop. Osztályának folyóirata.

Kihágási ítéletek

Werner Péter komlói lakos, tehergk. vezető a város területén belül meg nem engedett gyorshajtsérré a kihágási bíróság 150 forint pénzbüntetésre ítélte.

Bánusz Ervin komlói lakost azért mert a szürkület beállta után kivilágítatlan kerékpárjával közlekedett a városban, 60 forint pénzbírsággal büntették.

Veréb László kukikast azért, mert lőfogató kocsijával a szolgálatot teljesítő rendőrközér figyelmeztetése ellenére a tejpiacra behajtott, 40 forint pénzbírsággal sújtotta, közlekedésszabálysértés miatt.

Orsó Julia komlói lakost azért, mert az erdőből fát lopott, 40 forint pénzbüntetésre. Özv. Császár Ferencné komlói lakost azért, mert tanköteles gyermekét az általános iskolába elmulasztotta beírni, 60 forint pénzbüntetésre. Boldizsár Mihály komlói lakost, azért, mert iparengedély nélkül szabómunkát végzett díjazás mellett, 150 forint pénzbüntetésre. Orsó Pál komlói lakost, mert az erdőből fát lopott, 40 forint pénzbüntetésre. Aranyosi János komlói lakost azért, mert hatóságai kiutalás nélkül foglalt el lakást, 80 forint pénzbüntetésre. Végül Hajos László komlói lakost ugyanezen büntetések mértékéért 150 forint pénzbüntetésre ítélte.

Válasz a dolgozók kérdéseire

Kérdés: A márciusi árleszállítás folyamán a leveshús árát 16.60 forintra szállította le kormányunk. Hogy lehet az, hogy mi ezzel szemben a húsoltban mégis 19 forintot fizetünk a leveshúsért?

Válasz: Az árleszállítás alkalmával az élelmiszeri cikkek 1/a számú árjegyzékében a következőképpen határozta meg a rendelet a leveshús helyes fogyasztói árát:

Csontos marhahús hússzéki darabokban a következő fogyasztói árakban szerepel: Leveshúsok a benne lévő csonttal (tarja, nyak, oldalas, szegye, gulyás 1 kg fogyasztói ára: 16.60 Ft.

Pecsenyehúsok a bennelévő csonttal (hátszint, rostélyos, farfő, fellsállapocka, lábszár, vesepecsenye nyomtaték hozzáadással 1 kg fogyasztói ára: 19.— Ft. Vesepecsenye csont nélkül 1 kg. 31.— Ft.

Ezekből a példákból magyarázatot kapunk arra, hogyan kell a 16.60 Ft-

os és 19 Ft-os leveshúst kérni a hús boltokban. Kérjük az asszonyokat, vagy a vásárló dolgozókat, hogy a jövőben minden esetben komoly figyelemmel kísérik, ha akár az egyik, akár a másik fajta húsból vásárolnak, a fent említett valóban helyes árát számítják-e fel.

Kérdés: A Vorosilov úti 113 számú bolt előtt mikor szüntetik meg a hatalmas sártengert?

Válasz: A városi tanács „Városgazdálkodási Osztálya” intézkedése folytán még április végéig vörös salakkal feltöltik az úttestet, illetve a gyalogjárókat. Így a sártenger megszűnik.

Kérdés: Miért ég az útlepepen nappal a villany és éjjel pedig nem ég?

Válasz: A Déldunántúli Áramszolgáltató V. vezetésére április 26-ára megszünteti a rendelkezéseket. Ettől az időtől kezdve este 8 órától reggel 5 óráig fog égni az utcai villany.

SZURKA-PISZKA

Tervet „nem” teljesítő üzemek figyelem!

Az új kötélpálya szögölomáseinél amnyi szén hever, hogy könnyűszerrel lehet törleszteni az adósságot, csak össze kell szedni a Szállítási üzem által „ottfelejtett” heverő szenet.

Megint a MÁVAUT... Lapzárta után, félhivatalos tudósítást kaptunk, amely azt jelenti, hogy a Komló MÁVAUT kirendeltsége a gesztenyési dolgozók részére 6 forintos heti jegyet bocsájt ki. Mellékelve a használati utasítás: Lassan járj, tovább érsz! Gyalogjáró mozgalmát kíméljük, gépkocsijaink gumikerekeit.

Öntik, öntik, öntögetik... A keringő étterem mögött egy zöldszínű fabarak van felállítva. A lakók háztagási szeméjüket nem az ajtón viszik ki, hanem az ablakok alá borítják. (Félő, hogy idővel nem fognak kilátni az ablakon, mert a szemét már most is hegyeket képez.)

A hármas üzem dolgozói varázsló mestert keresnek. Jelentkezési feltételek: Csak az jöhet számításba, aki a palát szénné változtatja.

PÁRTÉPÍTÉS

Útmutatót nyújt a mindennapi pártmunkában

— A Komló Helyiipari Vállalat vállalt asztalos, bádgos, vízvezeték-szerelő, kovács, bognár, rádió, finom mechanika, cipő, óra, kerékpár, motorkerékpár, varrógép, motorkerékeselés, szobafestés, villanszerelő, szabó javítási és új munkákat.

ÚJ KOMLÓ a komló városi pártbizottság lapja Felelős szerkesztő: Baris István Felelős kiadó: Bogár János Szerkesztőség: Komló, Szabadosg-ú. 3. szám Telefon: 36. sz. Kiadóhivatal: Dunántúli Napló Kiadóhivatala Pécs, Megye-ú. 16. szám Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály-ú. 10. sz. Telefon: 20-27 Nyomdaiért felel: Melles Rezső

Komló Bányász—Szombathelyi Vörös Lobogó 2:0 (0:0)

Komló, 2000 néző. Vezette: Egervári. Komló Bányász: Magyar — Kanizsal, Csárdos, Orosz — Szám L., Fiskerti — Pólinger, Korom, Schmelez, Daum II., Daum I. Edző: Király Tiivadar.

Szombathelyi V.: Mészáros — Kovács, Eklér, Gajosi — Bogáti, Lisztai — Csutak, Pék, Mészáros II., Halvács, Süsböcs, Edző: Maril József.

A szurkolók nagy érdeklődéssel várták a vasárnap mérkőzést. Az érdekfűtést bizonyítja, hogy már az előmérkőzésen a szurkolóknak nagyobb tömeg jelent meg és lelkesen buzdították csapataikat.

Április 25-én négy mérkőzés volt Komlón. Mind a négy mérkőzésből a komlói csapatok kerültek ki győztesen. A három előmérkőzés eredményei már bizakodóvá tették a hangulatot a Komló Bányász és a Szombathelyi V. mérkőzésre.

Egervári játékvázlatára négy órákor megkezdte a két csapat a játékot. Az első percben igen szép változatos volt a játék. Szép lövések lehárhtak a nézők. Fokozatosan feljött a hazai csapat. Majd később nyomasztó túláradás került a szombathelyi csapatra.

Komló Építők—Pécsi Vasas 3:0 (2:0)

Mecsekjani-pálya, 500 néző előtt vezette: Majoros. Komló Építők: Bubrog — Bodó, Ritter, Mikola — Remszó, Róth — Czene, Gyári, Alt, Halász, Cserháti, Edző: Pákozdi Mihály.

Pécsi Vasas: Szili — Egervári, Becsei, Kolarik — Szommer, Rakóczi — Somogyvári, Megyes, Turbék, Szoppa, Damaika, Tariaklé: Császár, Edző: Kolth Ferenc.

A hazai csapat főlegben játszott, jól helyezkedtek a csatárok. A 23. percben Czene a hálóba löti, 1:0, az Építők javára. A gól után erősített a pécsi csapat. Az Építők védelme azonban biztosan szerelt. A 32. percben új támadást vezetett a hazai csapat, Cserháti a beadott labdát a hálóba löti, 2:0 győzelem.

KOMLÓI ERŐM—HIRD 7:1 (2:0)

Az erőmi csapata jó formát mutatott az első percekben. Később azonban a hirdi csapat került fölénybe. Felényeit értékesíteni a rossz leadások miatt nem tudta. Az első félidő 20. perce után fellendült az Erőmi csapata, amit hamarosan két góllal értékesítettek. A második félidőben végig jó játszóit a hazai csapat. Megérdemeltlen győzelem.

KOMLÓI BANYÁSZ II.—NEMETBÓLY 1:0 (0:0)

Heves küzdelemmel kezdődött a mérkőzés. A két csapat egyenlő erővel mutatott. A Bányász csapatnak sok helyzete akadt, azonban nem tudták kihasználni. Hiba, hogy a hazai csapat védelme nem jól tömörült, ezért akadt sok dolga a kapusnak. Végül eredményben 1 góllal jobbnak bizonyult a hazai csapat.

helyek kapujánál valóságos tűzijátékot rendeztek. Gólt azonban nem értek el. Ahogy a játék fokozódott, a közönségnek is megjött a hangja. Fel-fel hangzott a „hazira Komló” ütemes kiáltása, amit bizony minden mérkőzésen hallani kellene. A sportolók azt várják a szurkolóktól, hogy nehéz helyzetekben is legyenek mellettük és akkor is lelkesítsék őket.

A második félidő heves komlói támadásokkal indult. A csatárok időnként legjobb formájára emlékeztetően játszott. Mondhatnánk azt is, hogy magasszínűen, ötletesen játszott. Azonban helyenállt a szombathelyiek kapujához is. Mészáros, Barmenyire is jó napot fogott ki, azonban az igen jól védő szombathelyi kapus, a nagy nyomás meghozta eredményét. Először Fiskerti harminc méterre szabadrúgással, majd Schmelez lövése köztött ki a szombathelyiek hálójában.

A bányászcsapat erősen fellajvult. Ez reménytel is hasonlóan szerepelnek majd. Külön meg kell emlékeznünk Egervári játékvázlatáról, aki nagyszerűen vezette a mérkőzést.

Jók: Korom, Kanizsal, Schmelez, Szám L., illetve Mészáros, Kovács, Halvács.

TEHETSÉGKUTATÓ MOTORVERSENY

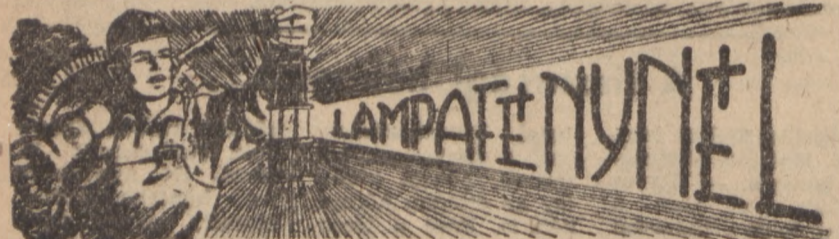
Ertesítjük a város lakosságát, hogy május 1-én délután 10 órakor a VTSB tehetségkutató motorversenyt rendez. A verseny indulóhelye: Fő-tér. Cél: Fő-tér, Utirány: Kékőváros, Kossuth-akna, Kossuth-tér, Fő-tér. Kérjük a város dolgozóit, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a versenyen.

Nevezési határidő: április 28. déli 12 óra. Nevezéseket a városi TSB-nek kell beadni. (Új tanácsépület II. emelet 221. tel.: 440/14-os melléke.)

JELENTKEZZ RÜPLABDÁZÓNAK

Értesítjük a város lakosságát, hogy a Komló Bányász SK-ban röplabda szakosztály alakult. Kérjük a város dolgozóit, hogy akiknek kedve van a sportoláshoz, jelentkezzen a VTSB helyiségében. Edzés minden keddi és csütörtökön délután 5 órakor a Városi Iskola Pártbizottság udvarán. Felkészült biztosanunk.

Május 1-én délután 10 órakor a VTSB nevezési határidő: április 28. déli 12 óra. Mindenkit szeretettel várunk.

Öröm..., vagy „üröm“

A napokban kaptuk meg az új távbeszélő névsort. Nagyon örültem neki, hiszen sok bosszúságtól fog mentesíteni, engem, meg munkatársaimat. Az öröm azonban nem sokáig tartott. Hamarosan „ürömmé” változott.

Ugy kezdődött, hogy sürgős telefonbeszélgetésem lett volna a Béta-aknai Szakszervezeti Bizottsággal. Főlegem a telefonkagylói és csodálcsodája, 5 percen belül egy jólismert hang jelentkezett. Posta...

— Kérem a 3-83-as számot — mondtam én. Ó... — kapcsolom! — A vonal túlsó végén egy ismeretlen hang jelentkezett. — Halló, itt 3-83, az új járdó propaganda osztálya. Letettem a kagylót és valami imához hasonlóan mondtam a telefonközpontos felé, talán még az őseit is emlegettem. Azt hittem, hogy téves volt a kapcsolat. Rövid ideig vártam és újból próbálkoztam.

— Kérem a 3-83-as számot, — amelyre egy „álmos” kapcsolat hang volt a válasz. A vonal végén az ismert hang, de ismeretlen ember jelentkezett újból. — Itt 3-83, az új járdó propaganda osztálya. Tessék...

— Hű, hogy azt a távbeszélőnévsoros... — de időben magambafojtiam mondanókat és bocsnatot kértem. — Ugylátszik tévedés — mondtam magamban, azonban azt kívántam az új távbeszélőnévsor „gondos” összeállításának, hogy a bennelévő hibás számokat használja fel saját maga. Méréldődjön ő...